NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
JÁN MAZÁK
prednesené 24. marca 2011 [1]

1. V rámci prejednávaného prípadu Fővárosi Bíróság (Mestský súd v Budapešti) (Maďarsko) predložil Súdnemu dvoru niekoľko prejudiciálnych otázok, ktoré sa týkajú výkladu článku 22 nariadenia Rady (ES) č. 1257/1999 (ďalej len „nariadenie o rozvoji vidieka“) [2] a článku 68 nariadenia Komisie (ES) č. 817/2004 [3]. Spor sa týka poľnohospodára, ktorý podal žalobu proti Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (úrad pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, ďalej len „Hivatal“), keďže tento úrad mu odmietol udeliť päťročnú agroenviromentálnu pomoc po tom, ako sa v rámci kontroly preukázalo, že informácie uvedené v žiadosti nie sú pravdivé.

2. Vnútroštátny súd chce zistiť, či sa článok 22 nariadenia č. 1257/1999 a článok 68 nariadenia č. 817/2004 majú vykladať v tom zmysle, že na účely kontrol uskutočňovaných podľa článku 68 nariadenia č. 817/2004 sa maďarský integrovaný systém identifikácie a registrácie hovädzieho dobytka (Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszer, ďalej len „ENAR“) uplatňuje taktiež na agroenviromentálnu pomoc podľa článku 22, ktorej poskytnutie je podmienené určitou hustotou stáda, aj keď pomoc nie je určená pre zvieratá, a či ENAR môže predstavovať jediný prostriedok kontroly toho, či podmienky poskytnutia takejto pomoci sú splnené. Okrem toho sa vnútroštátny súd pýta, aké povinnosti má vnútroštátny orgán, pokiaľ ide o poskytovanie informácií o podmienkach získania tejto pomoci farmárom.

I — Právny rámec Spoločenstva (teraz právny rámec Európskej únie)

3. Odseky 1 a 4 článku 66 nariadenia č. 817/2004 stanovujú, že v žiadostiach o podporu na rozvoj vidieka na plochy alebo na zvieratá, ktoré sa podávajú oddelene od žiadostí o podporu podľa článku 6 nariadenia (ES) č. 2419/2001, musia byť uvedené všetky plochy a zvieratá v podniku, ktoré sú dôležité

1 — Jazyk prednesu: angličtina.

2 — Nariadenie zo 17. mája 1999 o podpore rozvoja vidieka z Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu (EPUZF) a ktorým sa menia a rušia niektoré nariadenia (Ú. v. ES L 160, s. 80; Mim vyd. 03/025, s. 391), zmenené a doplnené nariadením Rady (ES) č. 1783/2003 z 29. septembra 2003 (Ú. v. EÚ L 270, s. 70; Mim. vyd. 03/040, s. 338).

3 — Nariadenie z 29. apríla 2004, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá na uplatňovanie nariadenia Rady (ES) 1257/1999 o podpore rozvoja vidieka z Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu (EPUZF) (Ú. v. EÚ L 153, s. 30; Mim vyd. 03/046, s. 87).

pre kontrolu žiadostí na základe daného opatrenia, vrátane tých, na ktoré sa nežiada žiadna podpora, a že zvieratá a pozemky musia byť identifikované v súlade s článkami 18 a 20 nariadenia Rady (ES) č. 1782/2003 [4].

Ak je to vhodné, členské štáty využijú integrovaný administratívny a kontrolný systém [integrovaný systém spravovania a kontroly – *neoficiálny preklad*] [(ďalej len ‚IACS')] zavedený nariadením (ES) č. 1782/2003.

…“

4. Článok 67 nariadenia č. 817/2004 znie:

5. Podľa článku 17 nariadenia č. 1782/2003 každý členský štát vytvorí IACS.

„1. Prvotné žiadosti o zapojenie sa do schémy a následné žiadosti o platbu sa skontrolujú spôsobom, ktorý zabezpečí efektívne overenie súladu s podmienkami poskytnutia podpory.

6. Článok 18 ods. 1 nariadenia č. 1782/2003 stanovuje, že IACS zahŕňa tieto prvky: „a) počítačovú databázu; b) systém identifikácie poľnohospodárskych pozemkov; c) systém identifikácie a evidencie platobných nárokov, ako je uvedený v článku 21; d) žiadosti o podporu; e) integrovaný kontrolný systém [integrovaný systém kontroly – *neoficiálny preklad*]; a f) jednotný systém identifikácie každého poľnohospodára predkladajúceho žiadosť o podporu“.

Členské štáty stanovia vhodné metódy a prostriedky na overenie každého podporného opatrenia, ako aj osôb, ktoré budú predmetom kontrol.

7. Článok 18 ods. 2 tohto nariadenia stanovuje, že v prípade použitia článkov 67, 68, 69, 70 a 71 „integrovaný systém zahrnuje systém identifikácie a evidencie zvierat zavedený v súlade so smernicou 92/102/EHS… a s nariadením (ES) č. 1760/2000“.

8. Podľa článku 19 ods. 1 nariadenia č. 1782/2003 sa do počítačovej databázy zaznamenávajú pre každý poľnohospodársky

4 — Nariadenie Komisie z 11. decembra 2001 stanovujúce podrobné pravidlá uplatňovania integrovaného správneho a kontrolného systému pre určité programy pomoci spoločenstva, zriadeného nariadením Rady (EHS) č. 3508/92 (Ú. v. ES L 327, s. 11; Mim. vyd. 03/034, s. 308), a nariadenie z 29. septembra 2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory v rámci [SPP] a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (EHS) č. 2019/93, (ES) č. 1452/2001, (ES) č. 1453/2001, (ES) č. 1454/2001, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 1251/1999, (ES) č. 1254/1999, (ES) č. 1673/2000, (EHS) č. 2358/71 a (ES) č. 2529/2001 (Ú. v. EÚ L 270, s. 1; Mim. vyd. 03/040, s. 269).

podnik údaje získané zo žiadostí o podporu a táto databáza musí umožniť najmä priamy a bezprostredný prístup prostredníctvom príslušného orgánu členského štátu k údajom za kalendárne a/alebo hospodárske roky od roku 2000. Článok 19 ods. 2 tohto nariadenia stanovuje, že „členské štáty môžu vytvárať decentralizované databázy pod podmienkou, že tieto databázy, ako aj administratívne postupy pre evidenciu a sprístupňovanie údajov budú upravené rovnako pre celé územie členského štátu a budú vzájomne povolené, aby umožnili krížové kontroly".

9. Druhý pododsek článku 16 ods. 3 nariadenia Komisie (ES) č. 796/2004 [5] stanovuje, že „členské štáty môžu zaviesť konkrétne postupy, ako sa údaje obsiahnuté v automatizovanej databáze zvierat hovädzieho dobytka môžu použiť na účely žiadosti o podporu za predpokladu, že automatizovaná databáza [elektronická databáza – *neoficiálny preklad*] zvierat hovädzieho dobytka poskytuje potrebnú istotu pre správny manažment príslušných režimov podpory. Takéto postupy môžu pozostávať zo systému podľa ktorého poľnohospodár môže požiadať o podporu na všetky zvieratá, v čase stanovenom členským štátom, kvalifikované v režime podpory na základe údajov obsiahnutých v automatizovanej databáze na podporu chovu zvierat hovädzieho dobytka. Členské štáty s týmto cieľom prijmú potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby:

a) v súlade s ustanoveniami uplatniteľnými na príslušné režimy podpory, boli jasne identifikovateľné začiatočné a konečné dátumy retenčných období a aby boli poľnohospodárovi známe;

b) poľnohospodár je poučený, že akékoľvek zvieratá, v prípade ktorých sa zistí, že nie sú správne označené alebo registrované v systéme na identifikáciu a registráciu zvierat hovädzieho dobytka sa budú považovať za zvieratá v prípade ktorých sa zistili nedostatky v zmysle článku 59.

…"

10. Podľa článku 3 nariadenia (ES) č. 1760/2000 [6] systém pre identifikáciu a registráciu hovädzieho dobytka zahŕňa okrem iného tieto prvky: a) ušné štítky na individuálnu identifikáciu zvierat a b) počítačové databázy. Článok 5 tohto nariadenia určuje, že „príslušný orgán členských štátov zostaví

5 — Nariadenie z 21. apríla 2004, ktoré ustanovuje podrobné pravidlá na uplatňovanie krížového plnenia, modulácie a integrovaného správneho a kontrolného systému uvedeného v nariadení Rady (ES) č. 1782/2003, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá pre režimy priamej podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov (Ú. v. EÚ L 141, s. 18; Mim. vyd. 03/044, s. 243). Podľa článku 80 tohto nariadenia sa odkazy na nariadenie č. 2419/2001 budú považovať za odkazy na nariadenie č. 796/2004 a nariadenie č. 2419/2001 sa ruší.

6 — Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady zo 17. júla 2000, ktorým sa zriaďuje systém identifikácie a registrácie hovädzieho dobytka, o označovaní hovädzieho mäsa a výrobkov z hovädzieho mäsa, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 820/97 (Ú. v. ES L 204, s. 1; Mim. vyd. 03/030, s. 248).

počítačovú databázu v súlade s článkami 14 a 18 smernice 64/432/ES“ [7].

II — Skutkové okolnosti a prejudiciálne otázky

11. Dňa 26. novembra 2004 Károly Nagy podal žiadosť o agroenvirómentálnu pomoc na obdobie piatich rokov. Podľa § 32 ods. 2 vyhlášky 150/2004 (X.12.) (ďalej len „vyhláška 150/2004“) maďarského ministerstva pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (ďalej len „ministerstvo“) je podmienkou udelenia pomoci to, že na účely využívania pastvín musí na jeden hektár pripadať minimálne 0,2 kusa dobytka.

12. K. Nagy vo svojej žiadosti uviedol, že vlastní dvanásť kusov hovädzieho dobytka a 10. augusta 2005 a 6. októbra 2006 mu bola vyplatená pomoc, pokiaľ ide o hospodárske roky 2004/2005 a 2005/2006. Následne sa však v rámci kontroly na mieste uskutočnenej 18. októbra 2006 a krížových kontrol uskutočnených s použitím systému ENAR zistilo, že v čase podania žiadosti o pomoc K. Nagy nevlastnil 12 kusov hovädzieho dobytka, ako uviedol vo svojej žiadosti.

13. Dňa 15. decembra 2006 Hivatal rozhodnutím č. 2030946187 rozhodol, že K. Nagy nespĺňal podmienky poskytnutia pomoci podľa § 32 ods. 2 vyhlášky č. 150/2004, pretože sa v rámci kontrol zistilo, že počet kusov hovädzieho dobytka, ktorý uvádzal vo svojej žiadosti, nebol pravdivý. V dôsledku toho bol K. Nagy vylúčený z päťročnej agroenvirómentálnej pomoci a bolo mu nariadené vrátiť sumu, ktorá mu už bola vyplatená (5 230 eur).

14. V rámci správneho konania K. Nagy podal proti tomuto rozhodnutiu odvolanie na ministerstvo, ktoré ako orgán druhého stupňa 10. augusta 2007 potvrdilo rozhodnutie Hivatalu na základe § 32 ods. 2 vyhlášky 150/2004. K. Nagy napadol rozhodnutie ministerstva na vnútroštátnom súde a tvrdil, že v čase podania žiadosti skutočne vlastnil množstvo hovädzieho dobytka požadované vyhláškou, ale že nevedel o systéme ENAR a o povinnosti registrácie v tomto systéme na účely využívania pomoci. O týchto skutočnostiach nebol informovaný.

15. Za týchto okolností vnútroštátny súd rozhodol prerušiť konanie a predložiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Možno článok 22 nariadenia č. 1257/1999 a článok 68 nariadenia č. 817/2004

7 — Smernica Rady z 26. júna 1964 o zdravotných problémoch zvierat ovplyvňujúcich obchod s hovädzím dobytkom a ošípanými vo vnútri spoločenstva (Ú. v. ES 121, s. 164; Mim. vyd. 03/001, s. 13).

vykladať v tom zmysle, že v prípade osobitných pasienkových programov v rámci agroenvironmentálnej pomoci stanovenej v článku 22 nariadenia č. 1257/1999 sa má kontrola údajov obsiahnutých v systéme ENAR [Integrated Identification and Registration System (integrovaný systém identifikácie a registrácie)] podľa článku 68 nariadenia č. 817/2004 rozšíriť aj na pomoc viazanú na plochu, na ktorú sa vzťahuje podmienka určitej hustoty stáda?

2. Možno vyššie uvedené ustanovenia vykladať v tom zmysle, že krížové kontroly v rámci [IACS] sa majú uskutočňovať taktiež v prípadoch, v rámci ktorých je podmienkou poskytnutia pomoci hustota stáda, hoci pomoc nie je určená zvieratám?

3. Možno vyššie uvedené ustanovenia vykladať v tom zmysle, že príslušný orgán pri posudzovaní pomoci viazanej na plochu môže alebo musí kontrolovať to, či sú podmienky poskytnutia pomoci splnené, nezávisle od systému ENAR?

4. Akú kontrolnú povinnosť majú príslušné orgány na základe výkladu vyššie uvedených ustanovení pri vykonávaní kontroly, resp. krížovej kontroly stanovenej vyššie uvedenými ustanoveniami Spoločenstva? Môže sa táto kontrolná povinnosť obmedziť výlučne na preskúmanie údajov obsiahnutých v systéme ENAR?

5. Ukladajú vyššie uvedené ustanovenia vnútroštátnemu orgánu povinnosť informovať o podmienkach poskytnutia pomoci (napríklad povinnosť registrácie do systému ENAR)? V prípade kladnej odpovede, akým spôsobom a v akom rozsahu?“

16. K. Nagy, maďarská vláda a Komisia predložili písomné pripomienky.

III — Posúdenie

A — *Otázky č. 1 a 2*

17. Otázkami č. 1 a 2, ktoré je potrebné skúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 22 nariadenia

č. 1257/1999 v spojení s článkom 68 nariadenia č. 817/2004 vykladať v tom zmysle, že umožňuje príslušným orgánom na účely priznania pomoci podľa článku 22 nariadenia č. 1257/1999, ktorá podlieha podmienke určitej hustoty stáda, uskutočňovať krížové kontroly v rámci IACS a najmä odvolávať sa na údaje obsiahnuté vo vnútroštátnom integrovanom systéme identifikácie a registrácie, akým je systém ENAR.

18. K. Nagy tvrdí, že systém ENAR nie je relevantný pre platby na plochu, na ktoré sa vzťahuje podmienka určitej hustoty stáda, pretože táto pomoc nie je určená pre zvieratá, a okrem toho cieľ, ktorý sledujú platby na plochu, sa líši od cieľa, ktorý sledujú platby na zvieratá.

19. Maďarská vláda a Komisia v podstate tvrdia, že krížové kontroly uskutočňované použitím IACS a najmä kontroly uskutočňované použitím údajov obsiahnutých v systéme ENAR by sa mali vykonávať taktiež v prípade, ak poskytnutie pomoci podlieha podmienke určitej hustoty stáda – aj vtedy, ak pomoc nie je určená pre zvieratá.

20. Maďarská vláda tvrdí, že článok 18 ods. 2 nariadenia č. 1782/2003 neukladá povinnosť uplatniť systém identifikácie a registrácie zvierat – túto povinnosť ukladá iba v prípade určitého typu pomoci a dotknutá pomoc v prejednávanom prípade medzi tieto typy nepatrí. Na druhej strane, nariadenie č. 817/2004 podporuje hypotézu, že ENAR by sa mal uplatniť aj v takýchto prípadoch. Podľa maďarskej vlády z toho vyplýva, že je nevyhnutné uplatniť IACS – alebo skôr určité jeho prvky vrátane vnútroštátneho integrovaného systému identifikácie a registrácie hovädzieho dobytka, akým je systém ENAR – ak je to možné.

21. Komisia tvrdí, že v rozsahu, v akom článok 68 nariadenia č. 817/2004 stanovuje, že správne kontroly musia byť dôkladné, sa toto ustanovenie uplatňuje taktiež na hustotu stáda. V dôsledku toho je vhodné uplatniť ustanovenia týkajúce sa IACS a najmä tie ustanovenia, ktoré sa týkajú vnútroštátneho integrovaného systému identifikácie a registrácie hovädzieho dobytka, akým je systém ENAR, na pomoc priznanú podľa článku 22 nariadenia č. 1257/1999, ktorá nie je určená pre zvieratá.

22. Predovšetkým je potrebné pripomenúť to, že Európska únia prijala IACS v roku 1992 [8] s cieľom zvýšiť účinnosť priamych platieb farmárom v rámci spoločnej poľnohospodárskej

8 — Pozri nariadenie Rady (EHS) č. 3508/92 z 27. novembra 1992, ktorým sa stanovuje integrovaný systém spravovania a kontroly určitých schém poskytovania pomoci v spoločenstve (Ú. v. ES L 355, s. 1; Mim. vyd. 03/013, s. 223). Nariadenie bolo zrušené nariadením č. 1782/2003, ktoré stanovilo, že skoršie nariadenie sa bude aj naďalej uplatňovať na žiadosti o priame platby, pokiaľ ide o kalendárne roky predchádzajúce kalendárnemu roku 2005.

politiky (ďalej len „SPP“) [9]. Členské štáty boli najmä povinné zriadiť elektronické registre, ktoré v rámci každej relevantnej parcely poľnohospodárskej pôdy, na ktorú sa vzťahovala žiadosť, zaznamenávali všetky informácie potrebné na krížovú kontrolu žiadostí vrátane identity vlastníka, dátumu stanovenia, dátumu poslednej aktivácie, pôvodu, druhu nároku, ako aj lokalizáciu pôdy a presné merania. IACS však nezaznamenáva informácie týkajúce sa držby alebo vlastníctva pôdy, pretože ide o prostriedok kontroly, ktorého cieľom je uľahčiť vyplácanie pomoci farmárom. Podľa Európskeho dvora audítorov „IACS, ak sa uplatňuje správne, je systém účinnej kontroly, ktorý znižuje riziko vzniku chýb alebo neoprávnených výdavkov“. [10]

23. Pokiaľ ide o prípad, ktorý prejednáva vnútroštátny súd, zo spisového materiálu predloženého Súdnemu dvoru najmä vyplýva, že to, čo maďarská vláda urobila, bolo v skutočnosti v súlade s odporúčaním Komisie – stanoveným v liste zo 7. februára 2006 a týkajúcim sa výsledkov kontrol uskutočnených 17. až 21. októbra 2005 v súvislosti s kontrolou výdavkov rozvoja vidieka financovaných alebo spolufinancovaných z EPUZF-u a SAPARD-u [11]. V tomto odporúčaní Komisia nabádala maďarské orgány k tomu, aby „do databáz, ktoré sa týkajú zvierat, zahrnuli krížové kontroly týkajúce sa stanovených zvierat v záujme dodržiavania relevantných ustanovení, pokiaľ ide o každé opatrenie, na ktoré sa vzťahuje podmienka priznania pomoci vo forme určitej hustoty stáda“. V dôsledku toho maďarské orgány vykonali krížové kontroly, pokiaľ ide o prvé obdobie agroenvirementálnych programov (2004/2005), so spätnou účinnosťou – vrátane krížovej kontroly v prípade K. Nagya – a rozhodli, že vo všetkých budúcich prípadoch, počnúc prípadmi v rámci druhého obdobia, budú vykonávať krížové kontroly prostredníctvom systému ENAR.

24. Pokiaľ ide o relevantnú právnu úpravu, poznamenal by som, že podľa článku 22 druhého odseku písm. c) nariadenia č. 1257/1999 agroenviromentálna pomoc

9 — Na ilustráciu, v roku 2005 farmári podľa všetkého podali celkovo až 5 280 068 žiadostí (o pomoc na stanovené územie). No prvky, ktoré je potrebné kontrolovať, sú jednoduchšie a možno ich účinne kontrolovať prostredníctvom databáz doplnených o limitované námatkové kontroly na mieste. To je dôvod, prečo Rada v roku 1992 rozhodla zriadiť IACS. Zdá sa, že 100 % žiadostí sa musí kontrolovať prostredníctvom administratívnych kontrol a iba 7 % žiadosti sa kontrolovalo prostredníctvom kontrol na mieste (minimum bolo 5 %). Pozri „IACS: A successful risk management system“, GR pre poľnohospodárstvo, Európska komisia, 2007, http://ec.europa.eu/budget/library/documents/implement_control/conf_risk_1007/iacs_risk_en.pdf.

10 — Tamže, bod 5.

11 — Podpora predvstupových opatrení pre rozvoj poľnohospodárstva a vidieka (ďalej len „SAPARD“) pomáha krajinám, ktoré sa uchádzajú o členstvo v Únii, pripraviť sa na SPP a iné opatrenia, ktoré súvisia s rozvojom poľnohospodárskych štruktúr a vidieka.

okrem iného podporuje „ochran[u] ohrozených poľnohospodárskych prostredí s vysokou prírodnou hodnotou“.

25. Článok 37 ods. 4 nariadenia č. 1257/1999 stanovuje, že členské štáty môžu ustanoviť ďalšie alebo viac obmedzujúce podmienky na poskytovanie podpory Európskej únie na rozvoj vidieka za predpokladu, že takéto podmienky sú v súlade s cieľmi a požiadavkami ustanovenými v tomto nariadení.

26. V prejednávanom prípade maďarský plán rozvoja vidieka, ktorý bol schválený Komisiou [12], stanovoval ako podmienku priznania pomoci to, že na účely využívania pastvín musí na jeden hektár pripadať minimálne 0,2 kusa hovädzieho dobytka – a týmto chránil pastviny, ktoré mali bohatú flóru a faunu.

27. Z tohto dôvodu možno uviesť, že táto podmienka je zasa v súlade s podmienkou stanovenou v článku 37 ods. 4 nariadenia č. 1257/1999 uvedenou vyššie.

28. Maďarská vláda správne poznamenala, že článok 68 nariadenia č. 817/2004 jednoznačne stanovuje to, že administratívne kontroly musia byť dôkladné a musia zahŕňať krížové kontroly, kedykoľvek je to vhodné, „okrem iného s údajmi z [IACS]“ (v nemeckom znení „unter anderem in allen geeigneten Fällen“ a vo francúzskom znení „entre autres, dans tous les cas appropriés“).

29. Okrem toho, táto skutočnosť je vyzdvihnutá v odôvodnení č. 38 nariadenia č. 817/2004, ktoré uvádza, že „administratívne pravidlá by mali umožniť lepšie riadenie, monitorovanie a kontrolu podpory rozvoja vidieka“ a že „z titulu jednoduchosti by sa mal všade tam, kde je to možné, uplatňovať [IACS] uvedený v… nariaden[í]… (ES) č. 1782/2003…“.

30. Z vyššie uvedeného vyplýva, že článok 68 nariadenia č. 817/2004 sa týka tiež podmienky určitej hustoty stáda, pretože ide o podmienku predchádzajúcu poskytnutiu pomoci stanovenú zo strany Maďarska. Pokiaľ teda ide o túto podmienku predchádzajúcu poskytnutiu pomoci, je vhodné taktiež uplatniť ustanovenia týkajúce sa pomoci určenej pre zvieratá.

31. V tejto súvislosti článok 66 ods. 4 nariadenia č. 817/2004 stanovuje, že zvieratá

12 — Dňa 26. augusta 2004 Komisia rozhodnutím K(2004) 3235 schválila plán rozvoja vidieka, ktorý predložilo Maďarsko. Podľa článku 44 ods. 2 nariadenia č. 1257/1999 Komisia zhodnotí navrhované plány, aby určila, či sú v súlade s týmto nariadením.

a pozemky musia byť identifikované v súlade s článkami 18 a 20 nariadenia č. 1782/2003.

32. V dôsledku toho, keďže vnútroštátna právna úprava vyžaduje ako podmienku predchádzajúcu poskytnutiu dotknutej pomoci určitú hustotu stáda, je možné a vhodné, aby príslušný orgán uskutočnil krížovú kontrolu údajov uvedených v žiadosti o pomoc – a takto kontroloval to, či podmienka určitej hustoty stáda bola splnená – na základe IACS [13] a ENAR; čo je integrovaný systém identifikácie a registrácie hovädzieho dobytka zriadený nariadením č. 1760/2000, ktorý je uvedený v článku 18 ods. 2 nariadenia č. 1782/2003. Inak povedané, je vhodné, aby príslušné orgány kontrolovali to, či sa v rámci systému ENAR potvrdil počet zvierat uvedený v žiadosti o pomoc.

B — *Otázky č. 3 a 4*

33. Otázkami č. 3 a 4, ktoré je potrebné skúmať spoločne, chce vnútroštátny súd v podstate zistiť, či na účely kontroly oprávnenosti agroenvironmentálnej pomoci podľa článku 22 nariadenia č. 1257/1999 toto ustanovenie v spojení s článkom 68 nariadenia č. 817/2004 umožňuje príslušným orgánom iba kontrolu údajov obsiahnutých vo vnútroštátnom integrovanom systéme identifikácie a registrácie hovädzieho dobytka (akým je systém ENAR), alebo naopak či tieto ustanovenia ukladajú príslušným orgánom povinnosť uskutočniť iné kontroly. Ak je potrebné uskutočňovať iné kontroly, vnútroštátny súd chce zistiť povahu týchto kontrol.

34. V tejto súvislosti K. Nagy tvrdí, že v čase podania žiadosti spĺňal všetky relevantné podmienky a že normotvorca Únie nemohol mať zámer, aby v prípade platieb na plochu bol systém ENAR jediným prostriedkom potvrdzujúcim počet kusov hovädzieho dobytka, ktoré vlastnil.

35. Spoločne s maďarskou vládou a Komisiou sa však domnievam, že príslušné orgány sa môžu, ak je to vhodné, odvolávať výlučne na údaje získané krížovými kontrolami uskutočnenými prostredníctvom systému ENAR.

36. Zo spisového materiálu predloženého Súdnemu dvoru vyplýva, že podľa článku 2 písm. q) nariadenia č. 2419/2001 je K. Nagy „chovateľom zvierat“. Podľa článku 7 nariadenia č. 1760/2000 každý chovateľ zvierat

13 — Pozri článok 18 nariadenia č. 1782/2003.

informuje príslušný orgán o počte zvierat, ktoré sa nachádzajú v jeho podniku. [14]

37. Okrem toho v treťom pododseku článku 67 ods. 1 nariadenia č. 817/2004 – a nepriamo v odsekoch 1 a 4 článku 66 tohto nariadenia – je uvedený odkaz na IACS, ktorého úlohou je okrem iného určiť počet zvierat prítomných v podniku. Tento systém je prevádzkovaný najmä prostredníctvom počítačovej databázy a odkazuje okrem iného na systém identifikácie a registrácie hovädzieho dobytka zriadený v súlade s nariadením č. 1760/2000.

38. V tejto súvislosti Súdny dvor v rozsudku vo veci Maatschap Schonewille-Prins [15] zdôraznil, že priznanie porážkovej prémie bolo taktiež podmienené dodržiavaním relevantných pravidiel Únie na identifikáciu a registráciu hovädzieho dobytka zo strany dotknutých chovateľov zvierat.

39. Pokiaľ ide o tento systém identifikácie a registrácie, druhý pododsek článku 16 ods. 3 nariadenia č. 796/2004 stanovuje – ako Komisia správne poznamenala –, že za určitých podmienok členské štáty môžu určiť, v prípade ktorých žiadostí o pomoc je možné použiť informácie obsiahnuté v počítačovej databáze hovädzieho dobytka, a môžu určiť aj podmienky, za akých sa žiadostiam vyhovie, pokiaľ ide o zvieratá, v prípade ktorých vznikol podľa počítačovej databázy nárok na pomoc v čase stanovenom členským štátom. Okrem toho článok 57 ods. 4 písm. b) tohto nariadenia stanovuje, že ak sa zistené nedostatky týkajú nesprávnych údajov v registri, vykoná sa druhá kontrola, aby sa zistilo, či prítomnosť dotknutých zvierat možno považovať za „neurčenú“. Vo všetkých iných prípadoch sa už prvé zistenie nedostatkov považuje za platné, to znamená vrátane prípadov, keď nie sú dostupné žiadne údaje.

40. Možno dodať, pokiaľ ide o systém identifikácie a registrácie zvierat, že v osobitnej správe Európskeho dvora audítorov č. 6/2004 sa uvádzalo, že integrovaný systém identifikácie a registrácie hovädzieho dobytka bol zavedený v roku 1992 práve na účely predchádzania neoprávneným platbám, že tento systém sa stal významným prvkom IACS a že zohráva významnú úlohu v rámci administratívneho systému kontroly pomoci určenej na rozvoj vidieka. Osobitná správa č. 6/2004 uvádza, že praktické fungovanie a konečná spoľahlivosť databázy závisí od chovateľov zvierat, ktorí musia poskytnúť do databázy vyčerpávajúce

14 — Súdny dvor v bode 36 rozsudku z 24. mája 2007, Maatschap Schonewille-Prins (C-45/05, Zb. s. I-3997), poznamenal, že „… toto ustanovenie má kogentný charakter a podrobne opisuje rozsah oznamovacej povinnosti, ktorú majú chovatelia zvierat, a presne definuje lehotu, v ktorej musia títo chovatelia uvedenú povinnosť splniť“.

15 — Tamže, bod 48.

údaje a musia zaručiť ich promptnú aktualizáciu. [16] Podľa tejto správy sa počítačová registrácia hovädzieho dobytka – hlavný prvok systému identifikácie a registrácie – používa cielene na účely rozhodnutia o oprávnenosti žiadostí o pomoc.

41. Tie ustanovenia nariadenia č. 817/2004, o ktorých výklad žiada vnútroštátny súd, potvrdzujú dôležitú úlohu, ktorú zohráva systém ENAR v rámci administratívnej kontroly podpory rozvoja vidieka. Ako už bolo spomenuté vyššie, odôvodnenie č. 38 tohto nariadenia zdôrazňuje, že „administratívne pravidlá by mali umožniť lepšie riadenie, monitorovanie a kontrolu podpory rozvoja vidieka“ a že „by sa mal všade tam, kde je to možné, uplatňovať [IACS]“.

42. Článok 67 nariadenia č. 817/2004 stanovuje, že počiatočné žiadosti o zahrnutie do schémy a následné žiadosti o platbu sa skontrolujú spôsobom, ktorý zaistí účinné overenie súladu s podmienkami na poskytnutie podpory. Podľa článku 68 „administratívne kontroly musia byť dôkladné a musia zahŕňať krížové kontroly, kdekoľvek je to vhodné, okrem iného s údajmi z [IACS]. Musia sa týkať pozemkov a hospodárskych zvierat, na ktoré sa vzťahuje podporné opatrenie s cieľom zamedziť všetkým neoprávneným platbám podpory…“

43. Ako maďarská vláda správne poznamenala, z vyššie uvedeného vyplýva, že na účely posudzovania toho, či podmienky poskytnutia pomoci boli splnené, musia byť údaje obsiahnuté v systéme ENAR nielen spoľahlivé, ale taktiež úplné. Okrem toho Súdny dvor v rozsudku vo veci Maatschap Schonewille-Prins zdôraznil, že „je nevyhnutné, aby bol systém identifikácie a registrácie hovädzieho dobytka účinný a úplne spoľahlivý tak, aby bolo najmä príslušným orgánom umožnené rýchlo v prípade infekcie kedykoľvek zistiť pôvod zvieraťa a prijať ihneď nevyhnutné opatrenia na zamedzenie ohrozenia verejného zdravia“. [17]

44. Z tohto dôvodu je možné súhlasiť s tvrdením, že systém ENAR ako prvok v rámci komplexného systému kontroluje to, či podmienky poskytnutia pomoci boli splnené, pokiaľ ide o počet kusov hovädzieho dobytka alebo hustotu stáda. V dôsledku toho by sa mohlo zdať, že Hivatal bol v skutočnosti

16 — Osobitná správa č. 6/2004 „Zavedenie systému identifikácie a registrácie hovädzieho dobytka v Európskej únii“ spolu s odpoveďami Komisie (predkladaná v zmysle druhého pododseku článku 248 ods. 4. ES) (Ú. v. EÚ C 29, 2005, s. 1), bod 57.

17 — Rozsudok už citovaný v poznámke pod čiarou 14, bod 41.

oprávnený – len čo výlučne na základe systému ENAR rozhodol, že K. Nagy nevlastnil počet kusov dobytka, ktorý uviedol v žiadosti o pomoc – nevyužiť žiadne iné dôkazné prostriedky.

45. Z vyššie uvedených úvah vyplýva, že podľa druhého pododseku článku 16 ods. 3 nariadenia č. 796/2004 sa príslušné orgány môžu na účely odmietnutia poskytnutia pomoci odvolávať výlučne na údaje, ktoré boli zistené v rámci krížových kontrol uskutočnených prostredníctvom systému ENAR, za predpokladu, že tieto orgány si v tomto smere v rámci postupu splnili svoju informačnú povinnosť.

C — *Otázka č. 5*

46. Otázkou č. 5 sa vnútroštátny súd pýta, či článok 22 nariadenia č. 1257/1999 v spojení s článkom 68 nariadenia č. 817/2004 ukladá vnútroštátnym orgánom povinnosť poskytnúť informácie týkajúce sa podmienok predchádzajúcich poskytnutiu agroenvironmentálnej pomoci podľa článku 22. V prípade, že túto povinnosť majú, chce vnútroštátny súd zistiť povahu a rozsah tejto povinnosti.

47. K. Nagy tvrdí, že v čase podania žiadosti o pomoc nevedel o skutočnosti, že mal povinnosť nahlásiť do systému ENAR počet kusov dobytka prítomný v jeho podniku. Okrem toho, nik mu neoznámil – či už písomne alebo ústne, prostredníctvom oznámenia, správy, upozornenia alebo poučenia – že táto formalita je povinná a že išlo o základnú podmienku predchádzajúcu poskytnutiu pomoci, o ktorú požiadal.

48. Maďarská vláda tvrdí, že ani z nariadenia č. 1257/1999, ani z nariadenia č. 817/2004 nevyplýva, že vnútroštátne orgány sú povinné poskytnúť osobitné informácie, ktoré sú nad rámec ich povinnosti umožniť budúcim žiadateľom oboznámiť sa s právnymi ustanoveniami týkajúcimi sa dotknutej pomoci, a to zabezpečením ich uverejnenia. Okrem toho maďarská vláda tvrdí, že farmári môžu okrem všeobecných informácií, ktoré sú obsiahnuté v zápisniciach, dokumentoch a príručkách týkajúcich sa žiadostí o pomoc, získať informácie tak, že si ich vyžiadajú od príslušných orgánov.

49. Komisia v podstate tvrdí, že podľa druhého pododseku článku 16 ods. 3 nariadenia č. 796/2004 je záležitosťou vnútroštátneho súdu posúdiť to, či dotknutý členský štát prijal potrebné opatrenia.

50. Domnievam sa, že na účely zodpovedania otázky č. 5 je potrebné predovšetkým pripomenúť, pokiaľ ide o základné práva, že je dôležité – po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy – zohľadniť Chartu základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta"), ktorá má podľa prvého pododseku článku 6 ods. 1 ZEÚ „rovnakú právnu silu ako Zmluvy".

51. Cieľom právneho systému Únie je nepochybne zaručiť dodržiavanie zásady rovnosti zaobchádzania ako všeobecnej zásady práva. Táto zásada je taktiež zakotvená v článku 20 Charty. Je teda jednoznačné, že cieľ, ktorý spočíva v dodržiavaní zásady rovnosti zaobchádzania, je v súlade s právom Únie.

52. V prejednávanom prípade je vyššie uvedený článok 20 podľa článku 51 ods. 1 Charty uplatniteľný, pretože členský štát v ňom uplatňuje právo Únie.

53. Okrem toho podľa ustálenej judikatúry zásada rovnosti zaobchádzania alebo zákazu diskriminácie vyžaduje, aby sa s porovnateľnými situáciami nezaobchádzalo rozdielne a aby sa s rôznymi situáciami nezaobchádzalo rovnako, pokiaľ takéto zaobchádzanie nie je objektívne odôvodnené. [18]

54. Je pravda, že v prejednávanom prípade sa nariadenia č. 1257/1999 a č. 817/2004 nezaoberajú otázkou, či na strane vnútroštátnych orgánov existuje konkrétna povinnosť poskytovať informácie týkajúce sa podmienok priznania agroenvironmentálnej pomoci, a v dôsledku toho by sa mohlo zdať, že obhajoba K. Nagya je nedôvodná.

55. V rámci systému – alebo skôr subsystému – žiadostí o pomoc v kontexte SPP je však v skutočnosti možné identifikovať takúto povinnosť.

56. Druhý pododsek článku 16 ods. 3 nariadenia č. 796/2004 stanovuje, že za určitých podmienok sa vnútroštátne orgány môžu v súlade s uplatniteľnými postupmi odvolávať na počítačovú databázu hovädzieho dobytka (pozri bod 9 vyššie).

57. Hoci táto informačná povinnosť nie je priamo relevantná, pokiaľ ide o prípad K. Nagya, je jasne relevantná, pokiaľ ide o farmárov,

18 — Pozri okrem iného rozsudok z 8. júla 2010, Afton Chemical, C-343/09, Zb. s. I-7027, bod 74 a tam citovanú judikatúru.

ktorí žiadajú o pomoc za rovnakých okolností ako K. Nagy. Z toho vyplýva, že podľa systému priznávania pomoci majú príslušné orgány v zásade informačnú povinnosť voči žiadateľom a budúcim žiadateľom.

58. V dôsledku toho mal byť K. Nagy taktiež primerane informovaný.

59. Keby sa v rámci prípadu, ktorý prejednáva vnútroštátny súd, pripustilo, že skutočnosť, že informačná povinnosť nebola splnená, nemá žiadne právne účinky, znamenalo by to, že boli vytvorené prinajmenšom dve kategórie žiadateľov v rámci jedného a toho istého systému pomoci určenej farmárom: i) tých, ktorí majú právo byť informovaní o právnych následkoch, ak sa zistí, že zvieratá neboli správne identifikované a registrované, pretože uplatniteľná právna úprava výslovne ukladá príslušným orgánom povinnosť poskytnúť im informácie, a ii) tých, ktorí napriek tomu, že sa ocitli v podstate v tej istej situácii, také právo nemajú – pretože uplatniteľná právna úprava takéto výslovné ustanovenie neobsahuje.

60. Domnievam sa, že takéto rozlišovanie by viedlo k porušeniu základnej zásady rovnosti zaobchádzania pred zákonom, ktorej konkrétnym prejavom je v prejednávanom prípade právo K. Nagya byť ako žiadateľ o pomoc oboznámený s právnymi následkami nesprávnej registrácie, pokiaľ ide o počet kusov hovädzieho dobytka, v systéme ENAR – práve tak, ako je toto právo priznané v prípade žiadateľov o pomoc podľa článku 16 nariadenia č. 796/2004. Je potrebné dodať, že zjavne neexistuje žiadne objektívne odôvodnenie takéhoto rozdielneho zaobchádzania. Zastávam názor, že takéto porušenie by bolo v rozpore s článkom 20 Charty.

61. Z vyššie uvedených úvah vyplýva, že na otázku č. 5 by sa malo odpovedať v tom zmysle, že v prípade, aký prejednáva vnútroštátny súd, mal vnútroštátny orgán povinnosť poskytnúť žiadateľovi o pomoc (K. Nagyovi) informácie, aby mu bolo umožnené nielen splniť všetky podmienky predchádzajúce poskytnutiu pomoci, ale taktiež vyhnúť sa negatívnym následkom – zamietnutiu žiadosti o pomoc alebo zodpovednosti vrátiť už poskytnutú pomoc – opomenutia konať v súlade s týmito informáciami.

62. Je však záležitosťou vnútroštátneho súdu zistiť na základe skutkových okolností, či informácie sprístupnené K. Nagyovi ešte predtým, ako podal žiadosť o pomoc, postačovali alebo nepostačovali na to, aby sa zaručilo, že mal skutočnú možnosť vyhnúť sa zamietnutiu žiadosti o pomoc a povinnosti vrátiť už poskytnutú pomoc.

IV — Návrh

63. Z tohto dôvodu zastávam názor, že otázky predložené zo strany Fővárosi Bíróság by mali byť zodpovedané takto:

— Otázky č. 1 a 2: V kontexte posudzovania žiadostí o agroenvirementálnu pomoc, kde priznanie pomoci podlieha podmienke určitej hustoty stáda, hoci pomoc nie je určená pre zvieratá, je vhodné vykonať krížové kontroly využitím integrovaného systému spravovania a kontroly (IACS) a vnútroštátneho integrovaného identifikačného a registračného systému (akým je systém ENAR).

— Otázky č. 3 a 4: Na základe článku 16 nariadenia Komisie (ES) č. 796/2004 z 21. apríla 2004, ktoré ustanovuje podrobné pravidlá na uplatňovanie krížového plnenia, modulácie a integrovaného správneho a kontrolného systému uvedeného v nariadení Rady (ES) č. 1782/2003, v spojení s nariadením Rady (ES) č. 1257/1999 zo 17. mája 1999 o podpore rozvoja vidieka z Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu (EPUZF) a ktorým sa mení a rušia niektoré nariadenia, zmeneného a doplneného nariadením Komisie (ES) č. 817/2004 z 29. apríla 2004, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá na uplatňovanie nariadenia Rady (ES) 1257/1999 o podpore rozvoja vidieka z Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu (EPUZF), sa príslušné orgány môžu, ak je to vhodné, odvolávať výlučne na údaje, ktoré boli zistené v dôsledku krížových kontrol uskutočnených prostredníctvom systému ENAR.

— Otázka č. 5: Pokiaľ ide o informačnú povinnosť v súvislosti s podmienkami priznania pomoci, členské štáty musia prijať potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby:

a) v súlade s ustanoveniami uplatniteľnými na príslušné režimy pomoci boli jasne identifikovateľné začiatočné a konečné dátumy retenčných období a aby boli poľnohospodárovi známe;

b) poľnohospodár bol poučený, že akékoľvek zvieratá, v prípade ktorých sa zistí, že nie sú správne označené alebo registrované v systéme na identifikáciu a registráciu zvierat hovädzieho dobytka, sa budú považovať za zvieratá, v prípade ktorých sa zistili nedostatky, čo má právne následky.

Je záležitosťou vnútroštátneho súdu určiť na základe skutkových okolností, či vyššie uvedené podmienky boli splnené v rámci prípadu, ktorý prejednáva.